

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 3 ft. —
Félévre 2 „ 50
Negyedévre . . . 1 „ 25

Közlegeknek, körjegyzőknek
néptanítóknak:

Égész évre 4 ft., félévre 2

Egyes szám 10 k

Kapható a kiadóhivatalban, Va-
lentin Károly fia, Weidinger N.,
Engel Lajos, Hochrein József,
Greiner Lipót kereskedésében és
a dohányfőzödsében.

Hirdetéseket:

elfogad a kiadóhivatal (Lyceum
nyomda épület) hol mindenkor
a legutányosabb árak szabataknak
Minden beiktatott hirdetés után
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok:

a szerkesztőségbe, (Lyceumi
nyomda épület) küldendők.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Lyceumi nyomda épület.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Emlékeztetésül.

Az osztrák német-lapok fulminans vezércikket irnak azon alkalomból, hogy a prágai országos kiállításán a németül beszélőket insultálják és egyáltalában nem türik, hogy bárki is a kiállítási területen németül beszéljen. A cseh uraknak szörnyen megnőtt a szarvuk, már nem a germanizációval állanak harcban, hanem magával a német fajjal s a míg ők szívesen terjeszkednek Bécsben és Ausztriában egybeült is, addig hazájukban a németeket még csak tűrni, elnézni sem akarják. Hiába szépítik egyes német lapok a kiállításon szenvedett brutális sérelmet azzal, hogy a csehek visszautasító magatartása inkább politikai, mint nemzetiségi kérdés, inkább kicsinyes bosszu, mint előre megfontolt elhatározás, okul adván, hogy a csehországi németiség a kiállításban való részvételt annak idején megtagadta; hiába e menetező szépítés, tudja azt mindenki, hogy cseh uraimék égő gyűlölettel viseltetnek minden iránt, a mi osztrák és német, hogy nemzetiségi chauvinizmusuk odáig megy, hogy mérgüket még ránk magyarokra is kiöntik csak azért, mert szerintök „leghivebb, legodaengedőbb támogatói vagyunk az osztrák- és általában a németiségnek“.

Nem akarunk mi a csehek és németiség közötti házi perpatvarba avatkozni, sem a kiállításán divó cseh pi m a s z s á g felett bővebben nyilatkozni, — de a németeket ért megszegyenítő sértés alkalmával figyelmeztetni kívánjuk a német sógort arra a régi, de jó közmondásra: „ki mint vet, úgy arat!“ Hogy velünk szemben tanusított és még most is érezhető praepotens, uralkodni vágyó, hatalmaskodó és türelmetlen magoktartása bizony minden kedvünket elvette attól, hogy segítségükre menjünk nemzetiségi viszályukban. Ha lép-tényomon azt látjuk, hogy legszerűbb nemzetiségi törekvéseinkre tüzet kiabálnak, hogy a népnevelés és oktatástügy-nél az államnyelvre fordítandó gond nagyobb kifejtését rögtön „beárulják“ a a nagy német-egység erkölcsi és politikai hatalmának, ha a kereskedelem és közgazdaság terén egy-egy önálló lépést merínek tenni, akkor azt minden módon megakadályozni és összes tényezőik segélyével már kezdetében előlőni törek-szenek, ha még legsajátosabb jogainkat is közösekke akarják tenni, ha egy, bármely szelid módon is történjék, tiltako-zást engedünk meg magunknak újabb németajku intézményeknek hazánkban való létesítése ellen, ha sürgetjük nemzetiségünk hegemoniájának teljes erejében való kifejtését és a magyar állam-eszme terjesztését és ők erre sárral do-

bálnak és grombasággal illetnek, — ha megengedjük magunknak azt a büszke önértetet, hogy mi magyarok vagyunk és mint magyarok elismertessünk, ők rögtön dühbe jönnek — akkor jogunk van azt mondani: tessék csak megízlelni azt a kegyet nektek is, a mi ből már a ti kezetekből annyit lenyeltünk! Nem kárörvendve veszünk tudomást a prágai kudarczról, hanem kivonjuk abból a magunk részére a tanulságot és ez az, hogy mi is bátrabban, erélyesebben, öntudatosabban és nagyobb ön-állósággal törekedjünk magyar nemzetiségünk kifejtésére és érvényesítésére. Nincs szükségünk követni senkit a terrorizmusban, a túlzott követelésekben; de az eddigi nagy elnézésnek és közöny-neg szintén nincs helyük. Legkevésbé pedig nincs helye annak, hogy sok esetben csupán divatos szenvedéssből, műveltséget affektáló passzióból a magyar társadalom maga vállalkozzék nemcsak a germanizálás eltűrésére, hanem terjesztésére is. Így például a német iro-dalom ismeretének szükségéből absolute nem következik az, hogy folyton csak német nyelvű lapokat olvassunk, hogy casinóink, körünk, kávéházaink ezeknek adják az elsőséget vagy legalább is az egyen-jogúságot. Vagy más példát véve: hányan vannak, kiket állásuk, hivatásuk, foglalkozásuk e földhöz, hozzánk, viszonyainkhoz kötnek és nem

A „PÉCS“ TÁRCÁJA.

Mikor én párba segéd voltam:

— Humoreszk. —

Irtá: Lármas örmester.
(A „Pécs“ eredeti tárcája.)

Aztán mondja valaki, hogy nem én vagyok a teremtés legszerencsétlenebb porhüvely. Tessék csak egy kicsit meghallgatni.

A soroksári-utca legvégén lakom én; ideálom, boldogságom, mindenem, Krumpucky Fani kisasszony pedig Ó Budán, a „libanyak“-utcában a „Horpadt trombitához“ címzett vendéglőtől balra, az első földszintes házban. Életem legfőbb vágya volt legalább annyit szerezni, hogy e rém-utat lövönaton tegyem meg. Nem sikerült. Na pont a gyalogolom kell odáig. A legnagyobb baka manőver kis sétává törpül e távolság mellett. Tíz év óta állást keresek s mi vagyok ma: dominó-gibic a „Horpadt trombitához“ címzett vendéglőben, a Gräff veteránusok közt. Financialis viszonyaim is elég furcsák, mert ama bizonyos miskolci templom agere, valóságos milliomos hozzám képest.

Mikor udvarolni kezdtem az én Fánikám-nak, nyomattam az első vizit-kártyámat s hogy tekintélyem annál nagyobb legyen a Krumpucky család előtt, nevem után irtam társadalmi állá-

somat is; dominó-gibic és kedély csináló. Időlen idők óta nem eszem mást, mint kis gulyást, vagy ha nagy luxust őrök, akkor egy párpár virsli. Jó ismerőseim elneveztek magyar Tanner-nak. Könnyű nekik, de nehéz nekem. Deák koromban Sanyaru Vendelnél voltam kosztom. Sor-somat még csak elviseltem volna valahogy, de képzeljék Önök, a „Horpadt trombitában“ megismerkedtem Krumpucky Jakab veteránus urral, a ki kegyes volt családjához meghívni s ott lát-tam először Fánit. Sajátságos érzés keletkezett szívem tájékán, nyugodtságom elhagyott, még a ki kegyes volt családjához meghívni s ott lát-tam először Fánit. Sajátságos érzés keletkezett szívem tájékán, nyugodtságom elhagyott, még a ki kegyes volt családjához meghívni, — szer-relmes lettem s elkezdtem versben beszélni:

Oh Fáni, Krumpucky Fáni,
De hogy tudom én kiáltni,
Téged egy napig nem látni,
Szépséges Krumpucky Fáni.

Efőle versek csinálásával töltöttem álmatlan éjszakáimat s midőn költeményeim árkusokra szaporodtak, elküldtem a „Gödreit Tároगतó“ című tekintélyes vidéki lapnak. Csakhamar azonban oly goromba szerkesztői üzeneteket kaptam, hogy egyidőre elment a kedvem a verseléstől. E kör-ülmény megijesztett, de ki nem ábrándított. Egy napon elhatároztam, hogy Fáni előtt vallomást teszsek; kitárom előtte leplezetlenül szívem érzel-meit, mert a bizonytalanság kezdett már elvisel-hetetlen teher lenni. Föltettem magamban, ha Fáni elutasít, leugrom a lánchídról; legalább

nem kell temetésről gondoskodnom; ha pedig kimentenek, föl fogok tűnni, állást kapok. Fáni szíve megesis s enyém lesz.

Efőle gondolatok kergettek agyamban egy-mást, midőn szobám ajtaján kopogás hallatszott s a levél hordó toppant be azon. Levelet nyuj-tott át. Kíváncsiann nézegettem azt s csakhamar fölsimertem Krumpucky Jakab ur irását.

Időesen bontám föl, tartalma a következő volt:

Kedves uram öcsém!

Nagyon sajnálom, hogy éppen tegnap nem volt szerencsém a „Horpadt trombitában“; leg-alább én is tanuja lett volna azon hallatlan in-zultusnak, a melyvel engem Bombássy Lőrinc domino-kollegám és veteránus társam játék köz-ben illetett. Becsületem oly csorba ütöttet, hogy az csak vér, igen sok vérrel tal közörülhető ismét ki; fölkérem tehát egyik segédemül, azon meghagyással, hogy Bombássy még ma hívja ki. A legszigorubb föltételeket kérem. Pisztolyt okvetlenül.

Maradtam, Ó Budán, 1891. május hó 20-án.

Tisztelettel

Krumpucky Jakab s. k.

A levél vétele után azonnal utnak indultam Ó-Budára, hogy még a délelőtti órákban beszél-hessek Bombássy Lőrincel. Finánciáim is meg-lehető rendben voltak, amennyiben tekintélyes őszeggel rendelkeztam. A Margit hidhoz érve,

a k a r n a k magyarul megtanulni; de még ez nem elég, itt folytatják nemzetiségi aspirációjuk iránti hajlamaikat. És mi békén tűrjük, sőt annyira u d v a r i a s a k vagyunk, hogy inkább beszélünk mi németül, mint hogy egy pillanatra is érezzünk az „idegennek” azt, hogy bizony ideje lett volna legalább is kellően megbecsülni magyar nemzeti voltunkat.

Száz és bizony nagyon megrösznyítő példát hozhatnánk föl annak igazolására, hogy tulságosan elnézők és nemzetiségi követeléseinkben szerfelett mértékletesek vagyunk. Ha a politika egyben-másban lehít is vágyainkat, a társadalomnak módja és alkalma van azt ellensúlyozni. Magyarára kell lennie minden ízében, szívvel, lélekkel, tettel és szóval; az apró dolgokban úgy, mint a nemzeti érzület nagyobb nyilvánulásaiban. Azért éppen nem lesz szükségünk oly gorbámán viselkedni, mint a prágaiak tették! s azt sem kell elhinnünk, hogy a mi németül iratik meg, az már hazafiatlanság.

De mi első sorban is mindenekfelett magyarok legyünk; barátai az ismeretnek, műveltségnek és tudományoknak, de úgy, hogy ezeket szellemben fölemeljük, előítéletektől menten, mint nemzetiségünkkel egybeforrott nemzeti kincset bírjuk. „Higgyünk az égi magas hivatásban, mely még nagyokra tartja a magyart, de úgy, hogy mindig az legyen — magyar!”

Már megirtuk cikkünket, midőn egy hazafias ministeri rendelettel, melyet Baross Gábor kereskedelemügyi minister adott ki, megerősítve látjuk kifejtett nézetünk helyes voltát és szükségét is. A minister az alája rendelt valamennyi hivatalhoz es hatóságához körrendeletet intézett, melyben utasítja a hivatalnokokat, hogy a hivatalban való érintkezésben kizárólag a magyar nyelvet használják. Csak a közönséggel való érintkezésben engedi meg a szükséghez képest

más, az országban divó nyelvnek használatát.

Erre az intézkedésre csak országos helyeslés lehet a viszhang.

Tudományegyetem Pécsen.

Irta: dr. Dolencz József.

II.

Midőn Pécs részére az egyetemi székhelyet vindikálom, különösen sulyt kívánok helyezni arra a körülményre, hogy számbavéva a meglévő erőket. Pécsen ugyanis „uno ictu” létesíthető egyetem. Ugyanis az egyetem materiája sehol annyira felhalmozva nincs, mint épen Pécsen, mely ebből a szempontból is önként kínálkozik egyetemi székhelynek, csak a meglévő tényezőket észlelyesen kell felhasználni. Erre pedig két szerény tervünk volna, melyet itt nagyjában elő is adunk.

Első: Legyen Pécsen k a t h o l i k u s jellegű egyetem.

Az állami költségvetés tárgyalása alkalmával a főrendiházban mindig felszólal egy püspök, kijelentvén, hogy a budapesti egyetemet k a t h o l i k u s jellegűnek tekintni a püspöki kar és csak ezzel az óvással járul hozzá a költségvetéshez. A k a t h o l i k u s sajtóban pedig folyton azt olvasuk, hogy a budapesti egyetem, Pázmán Péter főiskolája dekatholizálták. Az országgyűlésen a szakminister már egész chablonosan ki szokta jelenteni, hogy a budapesti egyetem állami, felekezet nélküli jellegű intézet, sőt egy minister egy alkalommal oda nyilatkozott, hogy a kormány kész kiadni az egyetemi alaptól Pázmán Péter 200,000 frt alaptványát, hanem akkor megszünteti a k a t h o l i k u s theologiai kart az egyetemen, melyre most ráfizet. Persze ebbe az alkuba a klerus nem ment bele.

Hát az én szerény véleményem szerint mind ebben igen nagy vád foglaltatik az episcopatus ellen, mely annak idején megengedte a k a t h o l i k u s jellegű főiskolának konfiskálását, dekatholizálását és mikor az új szervezet nagyobb áldozatokat követelt, nem követte Pázmán Péter nemes intenczióját, és a helyett, hogy egyetemi alapot kiegészítette volna, kényelmesen visszavonult és hagyta a terheket az államnak, mely aztán minden rangu és rendű, minden vallásfelekezethez tartozó polgárok pénzén szervezte a több millió értékű képviselő, nagy kiterjedésű egyetemet, mely természetesen most már k a t h o l i k u s jellegűnek épen nem tekinthető. Sőt a tisztán k a t h o l i k u s theologiai kart sem igazságos és méltányos állami pénzen fenntartani.

Tehát, ha a k a t h o l i k u s egyháznak igénye

van az egyetemre, akkor egyházi főhatóságai nagy hibát követtek el, mikor annak idején ezt az igényt nem érvényesítették, mely immár megszünt és valóban csak üres szalma csépelés az az évenként hangoztatott protestatio, mely a mily aaptalan, ép olyan siker nélküli is.

Hanem most itt van a kedvező alkalom, hogy az episcopatus, mely a k a t h o l i k u s egyházi jogi képviselője, a régi csorbát kiköszörölje, állítson föl Pécsen k a t h o l i k u s jellegű egyetemet, mely semmiben sem maradjon mögöttes a budapesti dekatholizált egyetemnek, sőt mulja felül azt, hisz ezzel csak Magyarország közművelődésének fog használni, ez pedig kötelessége minden vallásfelekezetnek, minden polgárnak.

A püspöki jogi akademia már az o k a t h o l i k u s jellegű. Alaptványai is egyházi eredetű pénzek, folyton egyházilag kezeltettek. Tehát ott vagyunk a pécsi püspöki jogakademival, hol a budapesti egyetem volt, mikor Pázmán iskolájából formáltattott. Ezt az alapot egészítse ki a főpapság, mely vagyonánál fogva arra megerősített nélkül képes. Kövessse Pázmán Péter és báró Szepessy Ignác nemes példait, melyekre más alkalmakkor jogos büszkeséggel hivatkozunk. A pécsi theologiai kar is igen nagy kiterjedésű. A pécsi püspöki szeminárium és a vele kapcsolatos theologiai intézet a legnagyobbak egyike az országban. Ezt a theologiai kart a magyarországi egyházmegegyek hozzájárulásával kellene egyetemi rangra emelni. Minden egyházmegegye legyen 3-4 alaptványt saját növendék papjai részére. kik majdan a pécsi egyetemen végzendik tanulmányaikat, miként most a budapesti központi pappnöveldeben, vagy a bécsi Pázmáneumban. Ime itt van már két kar.

A harmadik kar lenne a bölcseleti kar, melyre szüksége volna a theologusnak és a jogásznak egyaránt. Ez a kar mindenütt a legolcsóbb, miután a többi karok is hozzájárulnak annak fenntartásához. Ezen kívül Pécsen már az egyetem rendelkezésére készen áll egy igen becses könyvtár, a püspöki könyvtár, mely a hazai könyvtárak egyik legnagyobbika és ritka becses gyűjtemény. Persze újabb művekkel kellene kiegészíteni, miután eddigi évi dotaciójára igen csekély levén, lépést nem tarthatott u. u. a budapesti egyetemi könyvtárral, de ezt a régi művek tekintetében ha felül nem is mulja, de vele bátran versenyben. Épülete is több századra van száva, díszes és erős, asztalg nagyobb olvasó teremmel lehetne kiegészíteni. Erre különben telke van, csak kevés áldozat kellene az építkezésére és néhány szakavatott könyvtárőri állomás rendszeresítésére.

Ami az egyetemi épületet illeti, az ugyan-csak csekélységbe kerülne, hozzá mérve a nagy

büszkén kértem a jegy osztótól, hogy tud-e váltani a csodálkozva nézett rám; én pedig kivesszek jobb zsebemből egy négy krajcárrost. Ha: tud, hát váltson kérem, szölok a még mindig csodálkozó magyarhoz. A vissza kapott összegnek zsebem mélyébe csusztatása után, gyors léptekkel haladtam kitűzött célom felé. Bombásyt otthon találtam, éppen parokioját igazgatta.

— Uram, ön bizonyosan tudja, mért jöttem, kezdém lágy, de mindazonáltal erőlyes hangon.
— Tudni nem tudom, de sejtem, volt a felelet.

— Tegnap Ön jóvendőbeli ipamat, Krumpucky urat a legbrutálisabb sértésekkel illette dominó-játék közben; e körülmény Krumpucky urat arra indította, hogy engem önhöz küldjön, felszólítandó az elégtétel adására. Elfogadja ön a páros viadalt vagy nyilatkozni óhajt.

— Mint becsületes ó-budai veteránus, a dolgot végtelen sajnálom, hogy megtörtént, kivált sajnálom, hogy Krumpucky urak barátommal történt; de a játék oly hevesen folyt s ő oly példátlan együgyűséggel játszott, hogy én o mondotokak vissza nem vonhatom, inkább megvekeszem. Fenntartom tehát tegnapi állításom, Krumpucky urak egy nagy sz . . . r.

— Ne heveskedjék uram, csitítám a pulyka mérő veteránus, inkább nevezem meg segédeit.
— Golyóssy és Kiáltóssy urak.

— Délután megtörténik a párbaj, mondám Bombásy-nak s udvariass kézsorítás után eltávoztam.

Golyóssy és Kiáltóssy urakat csakhamar megtaláltam s közösen elhatároztuk, hogy a párbaj a „Horpadt trombita” billiárd szobájában leszzen délután négy óraker. E nevezetes vendéglőnek az az előnye, hogy e rendőri állomás tözsomszédságában van, a rendőrségtől tehát nincs mit tartani. — Fegyverül a pistolyt állapítottuk meg, egyszerű golyó-váltással.

A megállapodás után, azonnal rohantam Fániékhoz — nyilatkozni. Fáni egyedül volt.

— Engedje meg, drága nagysám, hogy a viszontlátás édes örömét fánk kacsoira csök képbén nyomhassam.

Fáni fülig pirult, s én boldogan szorítottam m icipici kacsoját epedő ajkaimhoz.

— Drága Fáni kisasszony! folytatam egész lényemben remegve, mióta Ön megismertem, azóta nincs egy nyugodt percem: izgatott vagyok, még enni sem bírok; lsten látja lelkemet, szándékom becsületes. Mentsem meg e pokoli kinoktól egy boldogító „igen”-nel.

— Legyen úgy a hogy ön akarja, válaszolt Fáni oly lágyan, oly andalítóan, mint a gitár hangja.

E pillanatban lépett be a papa, a haragos Krumpucky Jakab.

— Fáni, eredj ki, hagyj magunkra, szölot az öreg katonás rövidséggel.

— Mit végeztek? Elfogadta a vén szájhós a párbajt?

— El. Délután meg fog történni a pistoly párbaj egy golyó váltással.

A öreg meghitt ebédre, Fáni mellett ültem. én voltam a legboldogabb halandó.

Délután az összegyűlt segédekkel apróra megbeszéltek a párbaj föltételeit. Az ön indítványom fogadtattott el egyhangulag. Jóvendőbeli apósom jól felfogott érdeket a lehetőleg szem előtt tartva a következőket határoztuk:

A párbaj színhelye a „Horpadt trombitához” címzett vendéglő billiárd szobája. A párbaj föltételei: a szoba spalátái be lesznek csukva; ez által korom sötéttség lesz; a két fél töltött pistolyokkal a billiárd asztal két végéhez lesz állítva. Első lövés Krumpuckyt illeti és pedig az ön számításomra: 1, 2, 3-ra köteles a pistolyt kisütöni. Ezután a fizető pincér jön be gyertyákkal s konstátaljuk az eredményt. Bombásyt illoti a második lövés, a pincér ismét bejön stb. stb.

Pont délután négy óraker mindannyian öszejejtünk a „Horpadt trombitában”; minden

czélhoz és feladathoz, melynek a katolikus legelő egyetem hivata lenne megfelelni.

A mostani leucemi épületben csekélymértű átalakítással, szárnyépület hozzá toldásával, hisz erre nézve rengeteg telek áll rendelkezésre, vagy harmadik emelet ráépítésével, eiférne a három fakultás. A katolikus jellegnek megfelelőleg díszes templom is csatlakozik a monumentális épülethez.

A negyedik kar lenne az orvosi. Szerintem ez elmaradhat, mert az rengeteg költségre kerül és nagyobb klinikát felállítani Pécsen alig lehetne, mert arra csak nagyobb városokban van tér, mód és alkalom, hol igen nagy a szegény betegek száma, kiket klinikai célokra lehet használni. Különben is a budapesti és kolozsvári egyetemek nagyon is elégséges hazai orvosaink kiképzésére. Az orvosi tudomány különben is internationalis, azért a hazai orvosnövendékek egy része már eddig is a tanfolyam jelentékeny részét több külföldi egyetemen végezte. Az orvosi karra tehát égető szükség nincs. Az bátran elmaradhat. Az egyetemi jelleg azért nem esorbui, mert p. u. a kolozsvári egyetemnek is csak három kara van, hiányozván a theologiai. A zágábi egyetemen, mely pedig egy nemzet egyetemen egyeteme épen az orvosi kar hiányzik.

E helyett inkább a három másik kart kellene intenzívebb módon berendezni. Kiválóbb tanári karral, fényesebb dotációval, nagyobb tudományos apparattal kellene ellátni. Az orvosi kar felállítását ellenben várhat, sőt el is maradhat.

Ezt pedig mind megtehetné a mi főtiszteletendő klerusunk, mert arra vagyonai viszonyainál fogva is képes. Különben már 200,000 ft alapítvány is rendelkezésre áll. Ez összeget ugyan néhai Bonnáz Sándor csanádi püspök egy Budapesten felállítandó katolikus egyetemre testálta, de mivel ilyenre kilátás nincs a fővárosban és aligha is lesz, az illetékes körök csak a nagy-névű végrendelező intenciójának megfelelőleg járulnak el, ha a Pécsen alapítandó katolikus jellegű egyetem alapjához csatlóknak. Ez a tökéletlenül elvesznek, általában, holt vagyon lenne, pedig nekünk minden rendelkezésre álló fillért fel kell használnunk a szokásomondások „m ezáltal járó kuituránk” gyamolítására.

(Folyt. köv.)

Politikai szemle.

Belföld. A v a l u t a r e n d e z é s e a bba a komoly stádiumba lépett, melyet még csak kevés választ el attól, hogy a megoldáshoz hozzá fogjunk. Oly pontos kérdés ez, mely csakhamar ki fogja vinni közérdeklődést és a megtervezési törvényjavaslat végtelen hosszának mutatkozó tárgyalásainak érdekességén is felülkerekedik. A választás rendezésének ügye nem párt-

a délelőtti megállapodás szerint történt. A szoba korom sötét volt, a páros viaskodó veteránokat szembe állítottam fel, mindegyiküknek egy-egy menyő nagy pisztolyt nyomtam a kezébe. Az ajtót becsuktam s harsány hangon kiáltottam: Krumpuczy Jakab úr! Egy, kettő, három! A lövés eldőrdült, a pincér két gyertyával belépett. Bombássznak még a hajszála sem görbült meg. Sértetlen maradt.

Az ajtót ismét betettem.

— Bombássy úr! Egy, kettő, e pillanatban kinyitl az ajtó s rajta a pincér két gyertyával, Krumpuczyk né és Fáni kisasszony három-három gyertyával kezökben rohantak be. S minő látvány! Szent Isten! Jövendőbeli ipam mint előrelátó ember, négy kézlábra állva a billiárdasztal alá húzódott, úgy vársa be a végzettes lövés eldőrdülését: én szintazonképen biztosítottam magam az esetlegeségek ellen.

Amint Fáni megpillantott, megvető pillantást vetett rám s csak ezt mondá:

— Nem ismerem önt uram!

Krumpuczy Jakab e leleplezés után azonban oda hagyta Ő-Budát s kilépett a Gráff aggharcosok sorából; én pedig kerültem Ő Buda tájkját is s nagyobb biztonság okáért kiharcoltam Kőbányára.

kérdés, hanem az egységes magyar közvélemény érdeke fűződik ahoz; nemcsak állami szempontok és politikai tekintetek, hanem a közgazdasági okok is követelik a valuta rendezését, sőt már a gazzadkőzönség is kezd azzal foglalkozni és megbarátkozni. Kormányunknak a valuta ügyben tett határozott nyilatkozatai, melyek különösen az előkészítő lépésekre és az egész ügy programjának meghatározására vonatkoznak, élénk vizsgálgot keltek Lajthán tul is, csak-hogy e vizsgálomban a félelem és zavar, nem pedig a megelégedés kifejezését hallhatjuk; míg nálunk egyetlen komoly hang sem emelkedett a nagy reform ellen és azon merészség és gyors elhatározásnak jelenségeit látjuk, melyek a reform keresztül viteléhez szükségesek, addig ott bátorlatalóság, önbizalom-hiány és a velünk való versenygőstől félelem mutatkoznak: az o s z t r á k kormányát tétováz és sehogy sem akarja nézetét napvilágra hozni.

A megtervezés törvényj a v a s l a t általános vitája még csak a kezdetén van; mint már többször jeleztük, a reformnak politikai része foglal első helyet a vitában el, mindenki a pártviszonyok teljes tisztázását várja, de az nem hogy tisztázatának, hanem még inkább bonyolódottabb lesz, a kormányt és mérsékelt ellenék közötti sajtásásgosan kényes, de már már könnyen kiegyenlíthetett viszonyt újra megzavarta Tisza István egy nagyszabású beszéde, melyben Apponyit kizárni igyekszik a közös aktióból, mi természetesen a mérsékeltet rendkívül kellemetlenül zette hozta.

Külföld. A z s i d ó k ü l d ö z t e t é s e Oroszországban, immár kezdi az egész civilizált világot élenkben foglalkoztatni és méltán, mert hallatlan barbarizmus, az ott az emberi jogok szegényére, a szabadelvű eszmék botrányára történik; millió ember vallásában, nyelvében, vagyonában, összes existenciájában sanyargattatik, üldöztetik, megmádatatik és tönkre tetetik. Még az ugynevezett antisemitizmusk és pirinua kell, ha ezen minden népjog elleni merényletet, ezen verengző zsarnokságot szemléli; mit szőjön hát a szegyeteljes kérdéshez az, kinek szive helyén van, ki a szabadság és liberalismus szent eszmét átérteni és átérteni bírja? De sajnos, ma a vén Európát reaktiónárius áramlat járja át, még a francia szellem is rabszolgájává lön merő politikai kicsinyeségből és a szenvedély sugallatából az orosz zsarnokságnak.

N é m e t o r s z á g b a n a gabonavámok megtartása vagy leszállításának kérdése foglalkoztat mindenkit.

Szemben a tagadhatlan közszükséggel, még a legesőkönnyesebb konzervatívek sem mertek a gabonavámok leszállítására vonatkozó általános kivánság ellen tiltakozni és a kormány nyilatkozatot tett a porosz országgyűlésben, hogy fontolóra veszi, nem szükséges-e a birodalmi gyűlést rendkívüli ülészakra egybehívni a gabonavámok haladéklatlan leszállítása végett. És ime néhány nap múlva Caprivi újra megjelent az országgyűlésben, tudatva a meglepett képviselőkkel, hogy a kormány a birodalmi gyűlést össze sem hívja, mert a gabonavámok leszállítását nem tartja szükségesnek. Vajon mi jöhetett közbe, hogy a kormány, nem tekintve a kenyer drágaságából támadható elementáris veszedelmeket, egyszerre a legönzőbb agrármonopolium állás-pontjára helyezkedett? Semmi más, mint a Bismarck oppositójától való félelem. De hát akkor mit ér az a híres bátor mondas, hogy „egy az ur a birodalomban és az én vagyok!”

A pécsi püspöki székesegyház felszentelése és Ő Felsége Legkegyelmesebb Urunk I. Ferenc József, apostoli kiraly magas látogatása tárgyában kibocsátott

Főpásztori körlevél.

A Főtisztelető s Kedvelt Egyházmegyei Papságnak Üdvöt és Főpásztori Áldást!

Nagy örömtől hirdetek Nektek, Főtisztelető s Kedvelt Testvéreim és Fiam az Úrban, székesegyházunk felszentelési ünnepélyét, melyet Maga Ő Felsége, legkegyelmesebb Császár s Apostoli Királyunk f. évi június hó 22-ére, mely pünkösöd

utáni V. hétnek hétfőjére esik, méltóztatott legkegyelmesebben kitűzni.

Ugyanis az a legmagasabb megfeszítetetés, az a nagy öröm érend bennünket, hogy egyháznak felszentelési ünnepélyén Maga Ő Felsége Legkegyelmesebb Császár s Apostoli Királyunk I. Ferenc József, szintén részt venni méltóztatik, a kinek Szent Felségét a midőn közöttünk tündökölve s velünk együtt az Urat kérve minden meghajolva tisztelnetni szerencsések leundúnk, bizonyára bőségesebben és hathatósabban „szálland alá majd az Isten ezen egyházára a Szentlélek hét malasztól tulradó ajándéka; hogy mind, a kik csak az egyházba jötöményekért igazán esdve lépni fognak, mindazok elnyerésének örvendezzenek és az Őr könyörületeségének mindig tartó adományáról dicsénetet zenghessenek-k.”

Mert hogyha hajdanta, mikorön Salamon király fohászait küldötte volt az Úrhoz, a Felséges Isten dicsőisége betölti vala a bajlékot, mely az Őr jelenlétének csupán előképe és a valóságnak árnyéka volt, és az Őr meghallotta az ő könyörgését, magyen szólván: én meghallgatom az égből és megkönnyülök és elbáritandom a csapást azok földjéről, a kik majdan e helyitt esdeni fognak, (Paral. 7.) mennyivel inkább és méltán itt? S ha e mai napon az Egyház ajka azt zengi: „Örvendeznek a mennyben az üdvözültek lelkei, kik Krisztus nyomodokain jártak,” vajjon nem lennének segélyére, a Királynak és nemzetnek, közbenjárásukkal ez ünnepélyes és örvendetes nagy napon, szent Péter és Pál, az apostolok fejedeim, egyházunk dicsőült védőszentjei, szent István első királyunk s egyházunk megalapítója, szű szent Imre, szent László, kik egyházmegyéinknek egyik. — szlavóniai részét Magyarországához kapcsolta, és mind, a kik csak kilenc nagy század folytán, melyet Bazilikának átél, Krisztussal egyesülve vannak s hajdan e helyen az Úrhoz imádkoztak.

Azért, hát, kedveit Testvéreink az Úrban! örvendjünk és zengjünk új eneket az Úrnak. Zengjünk dicsénetek az ő sokféle nagyságáról. (Zsolt.)

Ezen egyházunk melyet a régi írők kiváló egyház gyanánt említenek, mint a mely nagyságával és struktúrájával nagyszerűségével hazánk egyéb egyházi főle emelkedett. — így vitatja ezt a nagytudományu Koller (Hist. Q.-Eccles. I. köt. sz. Mór életéről.) — szent István első dicső királyunk által alapítaték.

Itt temettetett el Péter Királyunk s koronázott meg Salomon, miután Béla fiaival 1064. kibékült.

Azonban nem szövm tovább a történet fonalat. Am halljuk röviden, mit ir Koller, okmányok alapján: „Hogy Pécsvárosa — ugymond, szent István királyunk korában, az egész területen, mely a püspök gondjaira vala bízva, kiváló szerepet játszott, mint az egyházmegye fő-és székvárosa a püspököknek, könnyen föltehetjük. I. Lajos királyunk alatt Magyarország egyik legelső városa volt. Legfőbb ékessége a várban levő szent Péterről nevezett Bazilika, melyet mai napig sem mult felül egy sem. 1303-ban, úgy látjuk, a szentélyt valamelyest renoválták. Azt hisszük, az előbbinél főlebb emeltek. Bizonyos, hogy 1345 előtt ismételtlen sokat szenedvetet tüvezés miatt; midőn pedig ismét helyreállították, Zsigmond püspök jónak látta falfestményekkel díszíteni.” (E festményeknek nyomai az inént folyamatra vet újáépítés alkalmával tüntek elő.) „1526-ban a város a török által felgyújtatván, lángok martaléka lön, az egyház azonban sértetlenül megmaradt. 1543-ban, miután a várost a török elfoglalta, másfél századon át profán és szentségtelen célokra használták, de semmi komolyabb sérílet nem szenedvet, kivéve, a mit a mostoha idő viszontagságai és avatatlan kezek rongáltak rajta. Midőn Pécs 1686. újra visszavétték, annak módja szerint kiengeszteltetett és felszenteltetett gróf Nesselrod püspök által s a középhajó dongaföldszettel lön ellátva. (Koller. Előszó. XIII.) E faszindely-tetőzet, mely az egész egyházon fölülről végig futott, épen-séggel nem vált észíre az egyháznak, minthogy neki magtárszerű külalakot kölcsönzött.

Utolsó építészeti átalakítása az egyháznak a század elején végett munkába az 1805—1827-ig

terjedő időközben, a mi tehát nagyobb részét Király József püspök idejére esik. Ekkor a tornyokat magasabbra vonták és régi formájukból kivették, csonkán lecsapták és főfalait négyszögű kövekből rakva, főkép a déli oldalon körülbelül a középső magasságig fölemelték, kétségtelenül azért legkivált, hogy a székesegyház oldalfalainak, melyek már már bedőléssel fenyegették az épületet, két oldalt hatalmas támasztékul szolgáljanak. Ez ismőn falazatra azután 1854-ben, Girk György püspök idején, 12 apostoli szobor helyzetet el, mely tervet még Scitovszky János püspök fogatna vett, a mely szobrok ma a papnevelőintézet kertben vannak felállítva. Ez vala egyházunk képe, a midőn 1882. jun. 13-án az újjáépítés munkálatait megkezdettük.

Mind emez átalakítások és újjáépítkezések, a melyek a legelsőhöz képe, az 1064-i tűzvész után, mely, mint Thuroczy írja — „az egész egyházat s összes melléképületeit és egyéb járulékait lángok martalékává tette és mindent alapostul megsemmisített,” mindezen újjáépítkezések — mondom — a melyek fogatna vétekek és 9 századon át gyakorló ismétlődtek, a székesegyház eredeti strukturája tisztaságának előnyére egyáltalán nem, de igenis ártalmára voltak. Tudniillik az időhöz és viszonyokhoz képest majd egyik, majd másik építészeti modor vétetett alkalmazásba, majd meg épen, midőn időnkint a művészi szellem és érzék teljesen kiadott, nagyon is otromba formák lének alkalmazva. Innét van, hogy székesegyházunk nemcsak hogy lassankint ékes román építészeti modorából kivetkőzött, hanem közbiztonság tekintetében is alapfaliban veszélyesen megugratta, napról-napra érezhetőbben felütötte a munkálatok szükséges voltát, úgy hogy a föntbéli kettős szempontból az újjáépítés elmaradhatatlanná vált.

Oly szerencsések voltunk, hogy a mint e század közepével a képművészetek újabb hatalmas lendületet vettek, oly férfira akadunk, a ki az építészet terén kiváló nevet vitt ki és tán korunkban első is, a kire e peházbár, de annál jelentékenyebb feladatokat bízhatók. A jó kath. érzelű nemes Smidt Frigyes báró, császári és királyi udvari főépítőmester volt ez, ki életében az Ő dicsőségére száznál több egyházat részint egészen újonnan épített, részint tervezett, részint mint székesegyházunkat a művészetek megfelelőleg és a szakavatottak csodálatára méltó módon újjáépített, több kitűnő építész társának közreműködésével, a kik közül első helyen kell említenünk Kirstein Agoston, a kinek vállaira a nagy mesternek 1891. jun. 28-án behelyezett halála óta az építkezés gondjai nehezettek és a ki a megkezdett művet im szerencsésen be is fejezte. — A falfestményeket András Károly, rajnavidéki és Lotz Károly, valamint Székely Bertalan budapesti művészek alkoták és festették meg művészi kivitelben. Az ornamentika-festés Bamberg Gusztáv alakítása és műve; a szobor faragványokat Zala György budapesti szobrász készítette.

Mindannyi, az alsóbbrendűekkel egyetemben mindenki a maga körében, jeles és derék, nagy mértékben fáradozott és méltók elismerésünkre, miért is méltán említhük fel e lapok hasábjain, hogy nevők késő időkhig fenmaradjon.

Igy áll most a mi székesegyházunk mindnyájunk szemei előtt, szilárdul, rendíthetetlenül, mint valaha a multban és fényben, dicsőségben gazdagodva, mint az ékes hajadon jogyas, az Urnak hajléka, az imádság háza. Jeruzsálem módjára, a mely mint város felépül, jelképeül a lelki épülésnek elő kövekből; mely titkos jelentésménnyel és jelképekkel, teljes és összes fölszerelésével az elmét oktatva felvilágosítja és szívünket az Urhoz fölemeli, üdvös, mennyei dolgokra int, melyekre hallgatunk és a melyeket követnünk kell, szeretneim az Urban, hogy a kath. egyház czélzatainak megfelelőleg éljünk, a mely azokban is, a mik benne külsőleg szemünk elő tárnak, szívünket és lelkünket a benső, áthatatlan dolgokra indítani és ragadni vagyion hivatva.

Ez érteményben írja szt. Agoston e tárgyban. „Testvéreim, szeretneim! valahányszor az oltár, vagy egyház ünnepélyét álljuk, ha híven és szorgosan megszívleljük és szentül és igazak módjára élünk, mind a mi a köből alkotott egy-

házban szemünk előtt lefoly, mindaz bennünk, a mi lelki épülésünkkel eri el betelődésért. Mert nem áttatot bennünket, a ki mondó: Mert az Ő szentegyháza föl van szentelve, s az vgytok ti; — és ismét: Nem tudjátok-e, hogy testeitek a szentlelek temploma, a ki benne-tek vagyon? S azért, kedvelt testvéreim, mivel minden előleges érdem nélkül az Ő Kegyelme méltatott bennünket arra, hogy az Isten templomaivá legyünk, a mennyire csak lehetséges, az ő segítségül azon legyünk igyekezetünkkel, hogy az Ő az ő templomaiban, vagyis bennünk olyasmire ne adjon, a mi szent Fölségének szeméit sérthetné.” (252. Besz. Egyház szent. alkalm. II. noct.)

És másút: „Jeruzsálem, a mely város módjára épül. Mikor ezeket mondja vala Dávid, a város már be vala végezve, nem épült. Tehát minő várost ért alatta? Azt, a melybe összefutnak hitben az élő kövek, a melyekről Péter azt mondja: és ti mint élő kövek, szellemi hajlékká, azaz az Ő szentegyházává egyesültök... Testi kezek emelték volt e székesegyház épületét, a mely tagasan mered előtettek, mint székesegyház, és azért mélységes alapokat vetettek néki. Mivel pedig mi lelkileg egyesülünk épületté, és e lelki épületnek alapjai a mennyben vannak, azért oda törekedjünk, oda kell összefutnunk, ott kell egyesülnünk.” (121. Zsolt.)

„Az épület, jobban az építkezés munkával jár, a fölávást örvendéssel. Ha mi magunk az Ő hajléka vagyunk, e világban kell felépülnünk, hogy a világ végzetével felavattassunk.”

„A mit itt testi szemünkkel látunk a falakon, lelkileg műveljük elmánkban; és a mi itt vége meg lelki szemünk előtt a koveken és deszkákon, az Ő Kegyelmeinek közreműködésével, hajtunk végre testileg.”

„Legkivált pedig adjunk háttát a mi Urnak Istenünknek, a kitől való minden jó adomány és tökéletes ajándék. Az ő jószágát szívünköl egész szerényen dicsőítsük; hogy a hívek ez imaházának felépítésére övének lelkébe kedvet adott, felgerjesztette szívüket, megadta hozzá a segítséget, sугallatával vezérelte nemcsak akaratukat, hogy akarják, segítse az ő szándékukat, hogy megtegyék. És ekként Isten, a ki övében munkálja azt is, hogy akarjanak, azt is, hogy végrehajtás, az ő jövöltől, mindezeket maga kezdette, maga hajtotta végre.” (256. Egyház. besz.)

Hogy mennyire nagybecsűl ez a mi a Magasságbelinek dicsőségére és a híveknek Krisztusban való lelki épülésére irányuló törekvéseinket, legfelsőbb Császárs és Apostoli Királyunk: Ő Fölsége szent személyének legmagasabb személyes megjelenése mutatja, midőn a vallásos Kegyes lelkek érzelmetek ily vajmi ritka példáját nyújtja, hozzáuk ez alkalommal leereszkedik, és bennünket, vérünkkel és életünkkel nű alattvalót, kimondhatatlan örömünkre megvilágosítva méltóztatván.

Hogy pedig mennyire méltatja ez ünnepélyt, mely oly igen sokat nyer Legfelsőbb Apostoli Királyunk Kegyesége folytán, Ő Szentésége az egész keresztény világnak atyja, dicsőségesen uralkodó XIII. Leo Pápánk, szintén meguntatta a kegyelme engedélyezésével, a melyeket a reá bízott mennyei kincsek tárházából úsábban osztogatni és a szokottnál nagyobb bőségben bőségben reánk árasztani méltóztatott. E kegyelmek pedig a következők.

1. Apostoli áldás-osztatás magán a fölszentelés napján minden jelenlévőre, teljes bucsuval összeköve, a fölszentelők püspök részére.

2. Hasonlóképe teljes bucsu együttvéve és külön-külön minden ker. hívének, aki meggyónva és megáldozván, vagy maga a fölszentelés napján, vagy évfordulóján a székesegyház az előző nap esti vesceire idejéül az napl napnyugtáig áhitattal látogatják és ott a ker. fejedelmek egyetértéséről, a bűnösök megterítéséről és az anyaszentegyház fölmagasztalásáért ájtatosan imádkoznak; a melyet a tisztító helyen szenvedő lelkekre is lehet alkalmazni.

3. A kiváltságolt oltárhoz

kötött előny, a melyet szentatyánk a székesegyház földalatti kriptáinak oltárhoz fűzött.

A mely végből 3 külön apostoli breve jelent meg, (melyeket rövidség okáért most elhagyunk. A szerk.) Az egyik april XXVIII. 1891. A másik máj. 1891. A harmadik szintén máj. V. 1891.

Ezekért mondjunk szentatyánknak köszönetet és az Ő boldogságáért és fűdvéért ne mulasszuk el imádkozni.

Kötelestégtek leszen továbbá, fötisztelendő és nagytisztelendő testvéreim és fiaim az Urban, e bucsúengedelményt a hívő néppel megérténi és őket, hogy benne mind a fölszentelési ünnepély napján, mind évfordulóján részesüljen igyekezzenek, évente szerkenteni.

Ünnepüket pedig fog a jövőben e fölszentelésnek évfordulóján azon vasárnapon, mely június 22. előtt esik; mely évforduló mind officiumára, mind miséjére nézve, a világi paposság által duplex I. classis ritusával tartandó meg; Pécs városban cum octava, a városonkívül az egyházmegyében sine octava. Ehhez képest ez évben augusztus 23. és következők a dedicatio officiuma elmarad.

Mely változtatásokhoz képest az egyházmegyei directoriumban előrt officium rendje az illető napokon, a mint azt a mellékelt rovatok jelzik, (mellékelve van egy directorium-részlet), módosítandó.

Ő Fölsége a ki legmagasabb megjelenésével tiszteli meg a fölszentelési ünnepélyt, Pécsre érkezik jun. 21-én, mely pünkösd utáni 5-ik vasárnapra esik reggeli 7 órákor, a mikor is azonnali reggeli 9 óra tájban fogadja a méltóságos püspököket, a fötisztelendő káptalant, valamint azokat, a kik a klerus tagjai közül jelen lehetnek kihallgatáson. Ugyanaz nap délután 3 órákor a matutinum nocturnumjai és laudaise fognak énekeltetni a szentek tiszteletére, a kiknek ereklény lezaratnak. Előző szombaton pedig, t. i. június 20-án, a városi világi papóság és a pécsvárosi hívek börtölni tartoznak, mit is a híveknek előző vasárnapon a híveknek szószékről kellend kihirdetni.

Ugyancsak ez alkalommal a pécsvárosi plébánosok ne mulasszák el a híveknek a templomszentelési szertartást megmagyarázni, megértetvéni a hívekkel kivált képpen azt, hogy az egyházi rovatok szabványai szerint senkinek sem szabad a templomba lépnie meg csak az egyház a fölszentelés által a magasságbelinek hajlékáva föl nem avatott. Hívják föl a plébánosok híveiket, hogy minél nagyobb számmal igyekezzenek jelen lenni a fölszentelési ünnepélyen, de úgy, hogy a templom környékén maradjanak és a fölszentelés bevégeztével meg a szent mise után is, amelyre csak külön engedéllyel lehet majd bejutni, előbb az idegeneket engedje be, a mit már úgy az illem mint az udvariasság is megkövetel, nehozy sajnálkozza el kelljen mennők, a nagy ut és költség után, a melyet tettek, a nélkül, hogy a templomot láthatták volna, a népek meg restelnie kelljen, hogy az idegen látogatóknak ilyen alkalomatlan-ságot okozott. Június 22. reggeli 7 óra előtt kezdett veszi a fölszentelés ténye; melyek végeztével Ő Fölségét a püspöki palotából a székesegyházba ünnepélyesen felkísérjük és, miután szent misét hallgatott, ismét oly módon visszakísérjük.

Még csak arról akarok hálással megemlékezni, hogy a fötisztelendő püspöki karból többnyire kegyesek voltak megígéreni, részint azt, hogy az Isten dicsőségére jelen leendnek és ez egyházat megtisztelik, részint, hogy kegyesek leendnek szivesen segítségnyre lenni, az oltárok fölszenteléséről. És pedig a következő Méltóságos és Fötisztelendő urak:

Fötisztelendő Sommerwerk Dániel Vilmos, hildeshelmi püspök ő Méltósága. (Mint utólag értesülünk, Sommerwerk hildeshelmi püspök betegsége miatt alig jöhet el a fölszentelésre. A szerk.) Föt. Hidas Kornél, szombathelyi püspök ő Méltósága. Föt. Bende Imre, besztercebányai püspök ő Méltósága. Föt. Bubies Zsigmond, kassai püspök ő Méltósága. Föt. Meszlényi Gyula, szatmári

püspök ő Máltósága. Főt. Báró Hornig Károly, veszprémi püspök ő Máltósága. Főt. Desseffy Sándor, csanádi püspök ő Máltósága. Főt. Steiner Fülöp, székesfehérvári püspök ő Máltósága. Valamint Főt. Vaszary Kolos, pannonhalmi főpátp ő Máltósága.

Remélhetjük végezetül, hogy ő Szentsege apostoli nunciusa, Főt. Galimberti Lajos, niceai érsek ő Nagymáltósága is meg fog bennünket ez ünneppély alkalmával örvendeztetni és az ünneppély örömeit becses jelenlétével emelni.

Mind Ezeket csak azért említők fel, hogy velünk együtt annál hálásabb érzelmek dobogtassák fel szíveiteket és hogy e sok jónak emlékezete soha el ne mosódjék emléktekben.

Nincs egyéb hátra, mint hogy arra kérjék benneteket, hogy ezen a mi ünneppélyünkre mindazok a kik csak a nélkül, hogy lelkipásztori hivataluk csorobát ne szenvedne, eljöhettek, megjelenjenek és anyaegyházunkat ez alkalommal látogatásokkal megtiszteljék. A mely ünneppélyre, midőn mindnyájatokat szeretettel teljesen meghívják, egyszersmind figyelemzetésül jelzem, hogy mindenki breviáriumnal, karinggel és birettummal el látva jelenjék meg.

Tekintettel a nagy népcsoportulásra, mely a városban leszen, szállásról ki ki idején gondoskodjék. Élelmezésről a szt. Ferencről nevezett szerzet-ház és az Irgalmasok háza fog gondoskodni. De szükséges leszen, hogy mindenki, a ki részt venni akar, idején s mentül előbb, vagy a Ferenczi főnökénél, vagy az Irgalmasok perjelénél jelentkezzék.

Addig is hön kérjük az Urat, a neki szentelendő adományok szerzőjét, hogy áraszsza ki e hajlékra áldását, hogy mindazokkal, a kik abban az ő nevét majdan segélyül hívják, az ő isteni oltalmának és kegyelmének segítségét bőségesen éreztesse. Az Ur Jezus Krisztus a mi Urunk által.

Pécsen, Pünkösöd hétfőjén, máj. 18. 1891.

Nándor, püspök.

Pécsi kir. táblai Ertesítő.

Tárgyalásra kitűzött ügyek.

Büntető tanács.

Babits Mihály.

- V.
216. Göllöncser Villás M. lopás.
223. Id. Bekker János könnyű testi sértés.
231. Szűcs István s tsa lopás, orgazdaság.
237. Zsigmond J. súlyos testi sértés.
245. Pihisi Katalin s tsa lopás.
258. Szántó István s társai hatóság elleni erőszak.
282. Szatykó József s tsa lopás.
288. Helfenbein Jakab becsületsértés.
III.
108. Csopor Erzsébet s tsa lopás orgazdaság.
205. Rab S. súlyos testi sértés.
227. Igrecz M. s neje sébtítés.
241. Kovács M. és J. vagyonrongálás.
472. Csopor Erzsébet s tsa lopás, orgazdaság.

Balog Károly.

- V.
515. Frankfurter A. vétkes bukás.
524. Lein Kauf I. sikkasztás és csalás.
525. Visinó P. s tsa gyilkosság kísérlet.
550. ifj. Kovács J. szándékos emberölés.
608. Nagy J. gyújtogatás.
609. Zuperi I. súlyos testi sértés.
665. Kovács P. okirathamítás.
III.
317. Muzsikus K. Gy. és tsa hely. test. sért.
319. Schmidt B. s tsa lopás.
382. Kulín D. közösend elleni kihágás és becsület sértés.
397. Berke J. sikkasztás.
402. Szőnyi Ö. közösend elleni kihágás és becsület sértés.

Dr. Lukács Adolf.

- V.
244. Lengyel P. magánokirat hamisítás.
334. Kovács F.-né csalás és okirat ham.
367. ifj. Varga I. s neje súlyos testi sértés.
480. Hódina M. szándékos ember ölés.
528. Heder Anna szánd. ember ölés.
561. Lehner M. lopás és orgazdaság.

562. Balog Császár Gy. szándékos emberölés kísérlet.

565. Tissselberger I. hamis tanulás.

530. Farkas J. és Szűcs I. lopás.

T ö t t ö s s y B é l a .

V.

210. öz. Muravics Gy.-né rágalmazás és becsület sértés

214. Hoffmann H. lopás.

224. Vig Pál könnyű testi sértés.

226. Borsek L.-né becsületsértés.

238. Kollay L. hivatali sikkasztás.

245. Tót F. ás becs. sértés.

III.

191. Krausz S. rágalm. becs. sértés.

194. Balázs L. becs. sért. s közösend elleni kihágás.

206. Nagy Imre lopás.

221. Kati P. lopás.

232. Takács M. lopás.

247. Goldgruber I. közegészség ell. kihág.

P u l c z I m r e .

V.

77. Piperkovic M. sikkasztás.

100. Sobók I. köz és magánokirat ham

117. Vörös J. s tsa hümpártolás.

814. Balog J. s tsa lopás.

III.

80. Kőrösi L. A. s társai becsületsértés s súlyos testi sértés.

91. Kis István rágalmazás.

107. Belisi J. lopás.

H I R E K .

Ő Felsege kíséretének elhelyezésére vonatkozólag a végleges megállapodás csak f. hó 10-ke után várható. Eddigi bizonyos értesülésünk szerint a miniszterelnök dr. Szeredy József kanonoknál, a közoktatásügyi miniszter Szeifritz István kanonoknál, Szőgyényi Marich László Ő Felsege személye körüli miniszter Walter Antal kanonoknál, Hornig Károly veszprémi püspök Dobszay Antal kanonoknál, Vaszary Kolos pannonhalmi főpátp a zirci rendházban lesz szállva.

Egyházi kitüntetés. P o z s g a y J ó z s e f püspöki titkár pápai kamarás, — G l a t t Ignác székesegyházi karmester pápai káplánna nevezetett ki.

A székesegyház fölszentelésének szertartásai f. hó 22 én reggeli 9, 7 órákor veszik kezdetüket, amikor dr. Dulánszky Nándor megyés püspök az összes clerus kíséretében a tempiomban lép és az előirt szabályok szerint a fölszentelés végzi. Az egyes oltárok fölszentelését pedig eszközölni fogják: a szt. Már kápolnában a hildeshelmi püspök; a segédletben résztvevők: Wajdits Gyula, spiritualis, Hanny Gábor prépost, Prandner Ferenc, Jozgits János, Schultz Károly és Szvetics Gábor lelkészek. — A Szt. István oltáránál a szombathelyi püspök, segédletére lesznek: Spies János apát, Romeszt Ferenc, Streicher József, German János, Zsulyevits Márton és Molnár Márton lelkészek; a szent József oltáránál: a beszteceházyai püspök, segédletére lesznek Károly Ignác esperes, Schell Antal esperes, Dreven Ignác, Körménydi Károly, Radó Dezső és Andri Gergely lelkészek — az Úr Feltámadása oltáránál a szatmári püspök; segédlei Rónai Sándor prépost, Fent Ferenc, Sághy Pál, Píszter Emil, Forster Ernő és Walter József lelkészek; a Jézus szt. szíve oltáránál: a veszprémi püspök, segédlei Bence István címzetes kanonok, dr. Szilvassy Mihály, Streicher Péter, Köhler Ferenc, Szántner Antal és Fülöp István lelkészek; Szűz Mária Védaszszonyunk oltáránál: a csanádi püspök; segédlei: Péchy József prépost, Szautter Antal, Magenheim József, Götz Sándor, Tóth Gyula, Erdélyi Károly lelkészek; a Jézus szt. teste oltáránál a székesfehérvári püspök; segédletére lesznek: Haber János címzetes kanonok, Gundy Gyula, Frantich Agoston, Haragó József, Fekete Agoston és Németh Ferenc lelkészek.

Személyi hír. T ö r ö k Ferenc altábornagy csendőrségi felügyelő szokások körüljárt tartva vasárnapról csütörtökig városunkban tartózkodott. Ősztündij. A Farkas-Raskó-féle 40 frtos ösztündiját H a m i E l t e l k a , a polg. leányiskola növendéke nyerte el.

Az évvégi vizsgálatok sorrendje a helybeli kir. állami főreáliskolában. F. hó 8-án a román. kath. tanuló vizsgálata a hittanból; 12-ik é n írásból; 13-án szóbeli magánvizsgálat; 13-án az V. osztályban: magyar, német és francia nyelv, a VI. osztályban: történelem, terményrajz, vegytan, a VII. osztályban: mennyiségtan, természettan, leirati mértan; 15-én szóbeli érettség vizsgálat; 16-án az I. A. osztályban: magyar és német nyelv és földrajz, az I. B. osztályban: mennyiségtan, terményrajz, mértani rajz, a II. A. osztályban: magyar és német nyelv és földrajz; 17-én a II. B. osztályban: mennyiségtan, terményrajz, mértani rajz, a III. A. osztályban: magyar, német és francia nyelv és történelem, a III. B. osztályban: mennyiségtan, természettan, mértani és szabadkézi rajz; 18-án a IV. osztályban: magyar, német és francia nyelv, az V. osztályban: történelem, terményrajz és vegytan, a VI. osztályban: mennyiségtan, leirati mértan; 19-én a VII. osztályban: magyar, német és francia nyelv, az I. A. osztályban: mennyiségtan, terményrajz, mértani rajz, az I. B. osztályban: magyar és német nyelv és földrajz, a III. B. osztályban: magyar, német és francia nyelv és történelem; 23-án délelőtt a IV. osztályban: földrajz, mennyiségtan, vegytan, mértani és szabadkézi rajz, a VI. osztályban: magyar, német és francia nyelv, a VII. osztályban: történelem és terményrajz; délután a III. A. osztályban: számtan, természettan, mértani és szabadkézi rajz, az V. osztályban: mennyiségtan és leirati mértan; 24-én: latin nyelv és gyorsírás.

A pécsi dalokozoru idej majálisa vasárnap fog megtartani a hosszuhetényi erdőben a Victória bányatársulat telepe mellett.

Gombamérgezés. F. hó 3-án K o l o v i c s András pécsi lakos 5 tagból álló családjában gombamérgezés történt. — A rögtön alkalmazott orvosi segély következtében a két kisebb gyermek kivételével jobban vannak. Ezen alkalomból, miután már kisebb mértékben több helyen fordult elő hasonló eset, a rendőrkapitányság elrendelte, hogy a gombák mielőtt a piacra vitetnék, orvosrendőrileg megvizsgáltsanak. — Ezen érlyes intézkedés következtében f. hó 4-én 14 kiló, f. hó 5-én 4 kiló mérgezőgombát koboztak el. (Ez az intézkedés elégtelen. A mérgezőgombák árúllót szigoruan meg kell büntetni. A szerk.)

Elkobzott hal. A pénteken tartott orvosrendőri vizsgálat alkalmával 35 kiló romlott hal koboztatott el.

Egy kis felsülés. Szerdán délután karaván-számra indult az ingyenes zenét kedvelő közönség a sétátérre, hogy a múlt héten az eső által elmosott hangversenyért kárpótolja magát. De a katonai zenekar nem jelent meg és így a nagy számú sétálók nem akarták megelégedni a madarak csicseregésével, csakhamar elpárologtak. Talán lehetne valami módor találni; hogy e reendes hangversenyek elmaradása előzetesen tudtul adatnék a közönségnek. — A térszene pénteken délután tartatott meg.

Csango telepítés. A belügyminiszterium helyben hagyta a városi közgyűlés azon határozatát, hogy egy csango család a Farkas-Raskó-féle alapítványból megszerzendő 1/4 telék és házban letelepíttessék; a család kijelölésére a csango egylet kérendő tel. — A pécsi járás főszolgabírójá felkérte, hogy a szükséges ingatlanok egy tisztán magyar közönségben leendő megszerzésére a kellő lépéseket megtegye.

Zárvizsgák. A bányatelepi iskolában e hó 26-án; a Miasszonyunkról címzett apácák iskolájában a külső-osztályokban f. hó 10—16-ig, a belső elemi iskolákban 17. és 18-án, ugyanezen intézet polgári iskolájában 25-én, felső leányiskolájában f. hó 27-én, a L i b s c h e r-féle magán intézetben 18. 26, 27-én; W e r n e r-féle magánintézetben pedig 25, 26 és 27-én tartatnak meg a zárvizsgálatok.

A tornacsarnok helyreállítása és átalakítása már a legközelebbi időben meg fog történni, a szükséges munkálatok elnyerésére az árlyetés a városi gazdasági hivatalban f. hó 25-én fog meg-ejtetni.

Shak-ülés. A Fekete és Pécsi vizek szabályozási munkálatainak tárgyában a hó 9-én d. e. 9 órakor véleményező bizottsági ülés tartatik az alispán elnöksége alatt.

Vihar. Darázson és Herzeg-Márokon hétfőn oly vihar dühögött, minőre alig emlékeznek; utóbbi helyen a lesújtó villám egy 18 éves pástorlegényt úgy talált, hogy rögtön meghalt.

Tizenharomszoros tolvaj. Milásonovics Sándor alig 19 éves subanc postakocsi volt a villányi postán és e minőségben a villány-sikiói postaszállítást eszközölte. Mindkét postán észrevették, sőt ezirant panaszok is történtek, hogy a csomagok sérült állapotban érkeznek. Gyana volt a kocsisra, de a vizsgálat csak akkor ejtett meg, midőn egy szabályszerű feljelentés tetetett az egyik károsult fél által; a vizsgálat kiderítette, hogy a kocsis a csomagokat felnyitogattatja és megdézsmálta. A házmővezetőnél találtak egy női lakcipőt, egy gumilabdát, atlást, ezüstkanalakat, purzicsán dohánnyal, ezeken kívül egészségi labdacskok, gyógyszerek, pamut, csokoládé, cukkerli hányát is panaszolták a károsok. A legény mődzet — találta; az uton megsérült csomagokból hullottak ki s aztán ő a kocsiából hazavitte, átadni nem merete, mert felt a vesztől. Egy finom nadrágot is talált az ipse a karriolban. Vádoltatott 13 szoros, hat hónapon át történt lopással. A törvényszék két évi börtőnre ítélte.

Dárdaról írja levelezőnk, hogy végre valahára biztos kilátás van a két kaszinó egyesülésére, melynek következménye lesz, hogy az egyenletek miatt pangásnak indult tisztadalmi élet újra felpezsdül. Csak aztán jobb, tisztességesebb és tisztább vendéglőről is gondoskodjanak!

Szándékos emberölés kísérlete. Barics György arányos lakos már régóta elvárta a feleségétől. Május hó 30-án végre elhatározta magában, hogy ezen állapotnak véget fog vetni. Ki ment a szőlőbe, hol ipa Bagó Antal s felesége Róza dolgoztak. Ott ezekkel családi ügyeikről szót váltása elegendett s mellényéből egy 6 lövetű revolvért előránva menekülő ipára hatszor lőtt. Azt kétszer találta. Az egyik golyó az őregnek hátába ment, a másik a jobb karját zuzta szét. A sebesültet a pécsi kórházban ápolják, a merénylőt pedig ügyészségünk kezében van.

A rüppretel körvörös állomás végre hosszú vadutas után betöltöttet: Dr. Guttmann Dezso megválasztott körvörös helyét elfoglalta.

Vérmérgezés. Baranya-Kassán egy 62 éves szegény öreg asszonyt, ki ép füstölthusz tisztogatásával foglalkozott, egy nyálának macska kezét megkarcolta, melynek folytán a füstölt huson volt penésztől vérmérgezés állott be, minek következtében az asszony több napi kintlódás után meghalt.

Humor. Gyenge től. A tanfelügyelő kérdi a diákokat: Emlékezel-e egy gyenge, szelidebb félre? Diák: Igen, tavaly, mikor az osztálytanár ur két hónapon át beteg volt. — A vendég. Egy beteges, vézna dongájú vendég így szól a pincérhez: Mondja csak: megéletem e, hogy a rántott csibe kész lesz? A pincér, gondolkodva: Uram, őszintén mondom — nem hiszem. — A brotsitzerei alias gibic. „Brodsitzernek hallgatás a kötelessége.” Ez olyan általános ismert és mindenkit egyenlően kötelező törvény, hogy annak nem tudásával senki sem mentheti magát. De minden törvény arra van, hogy megszegessék, mert különben nem lenne szükség bíróságra. Egy értelmes és szaksavatott brodsitzer, főleg ha kiéromesült játékos, nem tud hallgatni. Hol van egy olyan phlegmatikus gibic, aki le bírja küzdeni örömét, midőn „az ő embere” quart-ász-bellát kap a kézbe, vagy hogy ne segítsen egy kis tanácsossal a helykén kimondott pagát-utolsó megcsírálására vagy egy kis drukkunk ne adná jelét, ha a „hazaiban” két felső van az ő keze helyett a játszó kezében, vagy például a mi kaszinóinkban egy mek-mekkel ne adjon szelid intést a Tóni bácsinak, vagy meg ne botránkoznék, ha a „vajda” be nem megy ő tarokka skizszel? A brotsitzernek hallgatnia kell — de hát mi történik ha nem hallgat? Nem azt értjük alatta, hogy jól összeszedjék, vagy ki is dobják, hanem ha tiltott hasardjátékban brotsitzerekedik és tanácsol, dicsér és segít? Ez a fogas kérdés kerül eldöntés

alá egy bécsi bíróság előtt, mert a hasardjátékosokon kívül a szegény gibiceket is bünrészes-séggel vádolták. A büntetőbíró így szól: „Nemcsak a közvetlen tettes vétkes hanem mindaz, a ki tanács, tanítás, dicséret, segély által a büntetendő celekhez hozzá járul.” Eszerint a brodsitzerevétkes, ez anyai, mint két-szeres kettő négy; de hát akkor mi lesz a brodsitzerség ősi jogából s hogy lehet követelmény a hallgatás betartását akkor, midőn olyan játékosok vannak, a kik soha életükben nem tanultak meg játszani; mint például nálunk . . . ; vagy ha nincs a játékosok között „professor”, vagy nem játszanak kottából, mint a híres „első kom-pánia”? Az ítéletet távirati úton közölni fogjuk, addig is ne tessék kimenteni a brodsitzereket, se szent Norbertnek, kire a „fluidum” oly átkos hatással van. se Simi bácsinak, aki, ha ő játékos, oly raffineriával barrikadizozza el magát a gibicek elől, mintha azok a pestist hureolnák magokkal.

S z i n h á z .

Kedden, június hó 2-án a „47-ik cikk”-ben kezdte meg vendégzereplését Szardahelyi né Prielle Cornélia, a nemzeti színház kiváló tagja, melylyel egyszerűsind el is bucsúzik városunk közönségétől, mielőtt végleg visszavonulna a színpályától.

Hogy mily rendkívüli édeklődéssel viseltetett közönségünk e vendégzereplés iránt, tanusítja azon mohóság, a melylyel a jegyeket már napokkal az előadás előtt elkopdították, úgy, hogy az első előadás napján, már csak a 3. és 4-ik előadásra lehetett jegyet kapni. De nem is vezett kárba ez édeklődés, mert oly kiváló művelzetben részesültünk, a minő csak nagy ritkán királkodik s a nagy művésznő elragadó, elbájoló játéka mellett, saját színészeink is mintegy megihlette az előkelő vendég közeli sége által, minden erejüket megfeszítették, hogy méltó keretül szolgáljanak.

Bennünket e rendkívüli édeklődés csak meggyőz ama feltevésünkben, miszerint nem a közönségben keresendő az ok, hogy a drámai előadások eddigelő oly gyéren látogatottak voltak, hanem igenis a színjátszó-ságban, mely egy jó és teljes drámai személyzettel bizonynyal kiváló anyagi sikert ért volna a városunkban.

De hogy az előadásra térjünk át, a vendégművésznő, kinek első megjelenésekor a közönség frenetikus tapsa kíséretében egy őriási babérokoszu ruháztatott át, Cora szerepében oly minden várakozást felülmuló alakítást nyújtott, hogy a közönség alig tudott művészetével betelni. Legnagyobb hatását azonban mégis a 3-ik felvonás őriási jelenetével érte el, mely páratlan volt a maga nemében s egészen elragadta a nézőt. A többi szereplők is, Angyal Ilka (Marcelle), Szilágyi (Mazilier), Polgár (Potain) és Pethes (Du Hamel) igen jól játszottak.

Szerdán június hó 3-án, Csiky Gergely „B u b o r é k o k” című vígjátékában lépett fel másodszor Prielle Cornélia, Solmay Szidónia szerepében, ezuttal is elragadva a közönséget művészi játékával, mely jelenetről jelenetre fokozta a szufolt ház elismerését.

Ez elismerésben osztozkodtak az előadás valamennyi szereplői, kik minden lehetőséget elkövettek, hogy a művésznőhöz méltó legyenek, de különösen Dezséri (Solmay Ignác), kinek a vendégművésznő mellett oroszlanrész jutott az est sikeréből.

Csütörtökön, június hó 4-ikén ugyancsak Csikynek „Nagymamájában” folytatta sikerteljes vendégjátékát Prielle Cornélia, melyet a szerző tudvalegőleg az ő tiszteletére s az ő személyére írt. Kézelhetni tehát, mily elbájoló volt játéka s mennyire elragadta a közönséget, mely ezuttal még a zenekart is elfoglalta, s nem győzött eléggé tapsolni a nagy művésznőnek, aki mellett még Dezséri (Tódorka) aratott megegyemlétt tapsokat. Elismerést érdemelnek még Bodroghy né (Galambosné), Szilágyi (Érnő), Polgár (Kosztá) és Angyal Ilka (Mártha). A kitünő előadásnak nem volt hallgatója, ki nem könnyezett volna.

A hódot, melyet közönségünk Prielle Kornélia művésze iránt tanusított, arra bírta a nagy művésznőt, (ki egyébiránt nálunk nem ide során, mert hiszen az 50-es években évek hosszú során játszott színpadunkon), hogy vendégfőlépít 2-vel megtoldja Pénteken föllépett az „Ahol unkoznak” című színműben, ma szombaton pedig még egyszer a fogja játszani a „Nagymamát.” Ez elhatározásával közönségünk köszönetét érdemelte ki a nagy művésznő, mit ezennel ki is fejezünk irántában.

Felölős szerkesztő s lapfajdos

FEILER MIHÁLY

Bármely állásu megbízható személyek, kik sorsjegytársaságok

létrehozásához tagok szerzésével foglalkozni akarnak, szép jövedelmet nyerhetnek. Ajánlatok intézendők a **Buda-pesti Bankgyesület** részvénytársasághoz Budapesten.

Eladó gép.

Aluürottnak egy 8 lőerejű stabil fekvő gépe kazánal és hozzátartozó malomszerkezettel jutányos áron eladó. A gép csak 2 éve van használatban.

Kulin János

4135

Cserkuton, u. p. Kővágó-Szöllős.

NACH AMERIKA.

Fahrkarten

bei der 3382

Niederländisch Amerikanischen
Dampfschiffahrts Gesellschaft.

Kolonratring 9

IV WYVI gza-se 7a

WIEN.

Prospecte u. Auskünfte promptest u. unentgeltlich.
Kürzeste, schnellste und billigste Reiso

8123. sz./1891.

3542

Árlejtési hirdetmény.

A város tulajdonát képező torna-csarnok kiépítésére és javítására vonatkozó munkálatok zárt ajánlati tárgyalással egybekötött és Pécs szab. kir. város gazdasági tanács termében 1891. évi június hó 15-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árlejtésen kiadatni fognak.

A teljesítendő munkáknak a költségvetésben felvett összege **6100 frt.** Bántópenz 305 frt.

Tehát azok, a kik ezen munkát elnyerni óhajtják, hogy a bántópenzsel felszerelt zárt ajánlataikat 1891. évi június hó 14-én délelőtt 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál nyujtsák be, avagy pedig a szóbeli árlejtésen a fent kitett időben és helyen vegyenek részt.

Az árlejtési feltételek, terv és költségvetés Herbert János h. tanácsnoknál betekinthező.

Pécsset, 1891. évi június 2-án.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Hirdetmény.

A pécsi honvéd sátoztáborban időszakonként elhelyezendő honvéd csapatok kenyér, lótap, ágyszalma és tűzifa szükségletének az 1891. évi augusztus 1 től 1892. évi július hó végéig terjedő időre leendő biztosítása céljából kizárólag írásbeli ajánlatok alapján **folyo évi junius hó 25-én** délelőtt 10 órakor nyilvános árlejtés fog a m. kir. 19. honvéd gyalogezred parancsnokságnál Pécssett megtartatni.

A közelebbi feltételek — melyeknek minden ajánlattevő magát alávetni tartozik — a m. kir. 19. honvéd gyalogezred parancsnokságnál Pécssett és a m. kir. V. honvéd kerületi parancsnokságnál Székesfehérvárott a hivatalos órákban megtekinthetők.

Székesfehérvár, 1891. május 28.

A m. kir. V. honv. ker. parancsnokság.

LEDERER MANÓ

kárpitos és díszítő Pécssett.

Elvállal **mindennemű díszítési munkákat.**

Zászlók jutányos árak mellett kaphatók.

Ajánlja továbbá **összezsukó párnázott vaságyait**, melyek olcsó áron eladatnak.

Számos megbízást kér tisztelettel

LEDERER MANÓ
kárpitos és díszítő.

3534

45 év óta hírneves különlegességek.

POPP Anatherin-szájvíze 50,1frt, 1.40 a legjobb szájtisztító szer minden fog-és szájhaj ellen.
POPP Anatherin-fogpasztája, 70 kr a fogak tisztítására és a foghús erősítésére*
POPP Aromatikus fogpasztája 35 kr. a legjobb fogtisztító szer.
POPP fogpora 63 kr. a fogakat hófehérre teszi.
POPP fogtömjője, 1 frt melylyel mindenki odvas fogait önmaga betömheti.

E szereket számos orvosi kitűnőség vizsgálta meg és ajánlja.

Kaphatók: Pécssett minden gyógyszerárban, **Alt és Böhm, Paucher Ede, Lang H. és fia, Reinfeld A., Pfeiffermann és Schön, Raab Gábor** üzletében, valamint **Magyarországon** minden gyógyszerárban illatszerezésnél, droguistánál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.

cs. és k. és görög kir. udv. fogorvos és udvari szál-
lítóánál Bécs, I., Bognergasse 2. 3460

Magyar díszékszerek

oxidált ezüstből, legszebb vertmunkával, drágakövekkel kirakva és zománcozva, továbbá

díszkardok, mentecsattok, sarkantyúk, gombok stb.

bő választékban jutányos áron kaphatók:

Schönwald Imre

órák és ékszerésznél

Pécssett, Király-(Fő)-utca, „Hattyu“-éptület.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól a legnagyobb eredménnyel használtak az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb **székereket** a legtöbbet betegségeknek e biztos forrásait olvasni és cukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacok dr. Pitha udvari tanácsostól igen megüsztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdac) ára csak 1 rt. o. é.

Öväs! Minden doboz, a melyen a cég: gyógyszerár „zum heiligen Leopold“ nem áll és hátsó oldalán védjegyüket nem hordja, hamisítvány, melynek megvételelől a közönség óvatik. Igazán kell figyelni, hogy ne rossz a nem csak semmi erdményt fel nem mutatható, de épenességel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet labdacokat kell kérni és ezek a borítékban és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva.

Hauptniederlage in Wien: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein Inerstadt. Ecke der Planken und Spiegelgasse. — Hauptniederlage in Fünfkirchen: Apotheke I. Sipöcz, L. Zsigi, und bei die Barmherzigen, in B.-Sellye: Apotheke F. Úwira. 3240

A külföldi — főleg a hazánkban annyira elterjedt csehországi — ásványvizek helyett pártoljuk a jobb és olcsóbb hazai vizeket!

A ki egészségét szereti,

mohai

STEFÁNIA

vizet igyék.

Semilyen más savanyúvíz ezzel nem mérközhetik.

Borral vegyítve élénken pezsgő, igen üdítő ital.

A t. közönség hazafias pártfogását kéri kiváló tisztelettel

3519

a mohai „STEFÁNIA“-forrás igazgatósága.

Kapható Pécssett minden fűszerüzletben és vendéglőben.

Bécs, 1873. Erdem-érem. Budapest 1885. Nagy díszokl. Eszék, 1889. Díszoklevél. N.-Palánka, 1887. Arany-érem. London, 1872. Díszoklevél.

OSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgyár BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár BUDAPESTEN. V., Rudolf-rakpart 8. ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu 3409

portland-cement és vízhatlan meszt melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek a magyarraát kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem. Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék, 1875. Arany érem. Szeged, 1878. Erdem-érem. Tricszt, 1883. Arany érem.

Angol illatszerekben egyedüli raktár.

Szabott árak. Angol férfi kalapok egyedüli raktára Roth és Rosenthalnál, ára 5 frt 20 kr. Szabott árak.

Pless Vilmos cs. és kir. udv. száll. kalapgyáros egyedüli raktára. Saját gyártmány fehér és színes férfi igekben.

Ára 5 20.
Az angol gyártmányu kalapok a legjobbak.

Megrendelésnél csak a fejszámot kérjük.

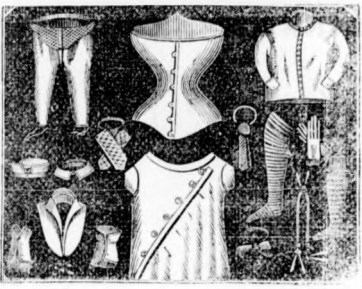
Mellfűzők (Miederek)
nem gyári.

Ára halesontos	2.10—5.00
Juno!!!	3.60
Közönséges	— .60—1.30
Leányok részére minden árban.	

Nagyszerű választék
mosható selymekben, kész és kezdetett kézimunkákban és hozzávaló kellékekben, ugymint francia himző pamutok, berlini smyrna, orient, perzsa, goubelin mindenféle canavák és vásznak.

Czérna keztyük
hölgyek számára 40—60 krig, selyemből 45 krtól 1.25 krig, urak részére 25—80 krig, női harisnyák 16 krtól 2.60 krig, férfi harisnyák 8 krtól 1.50 krig, gyermek harisnyák 9 krtól 75 krig.

Női divat- és pipere-raktár.
Női ingek 1.10-től 2.60-ig.
Corsetták 1.10-től 2.60-ig.
Czélyszerű kötők 55 krtól 1 frtig.
Divat-kötők fehér 1 5 frtig.
Lüster-kötők 80 krtól 2 frtig.
Gyermek - kötők 60 krtól 1.80 ig.

Férfi-ingek, saját gyártmány:
fehér 2.20—3.—
színes 2.10—2.40
Gyári:
fehér 1.20—1.80
színes 1.20—1.60

Színes és fehér kötő-pamutok minden árban.

A legujabb szabásu

Jersey trico derekak	2 frt, 2.75, 3.50, 5 frt
satin és trico blousok	2.30-tól 4.50-ig,
gyermekruhák (diszesek)	1.75, 3, 3.60, 4 frt,
fiu tricot öltönyök	2 frttől 6 frtig,
fiu mosható öltönyök	1.50-től 2.50-ig,
férfi bőrkeztyük legjobb minőség	1.20-tól 1.60-ig,
férfi szarvasbőr keztyük	1 forint 30 krajczár.

Osztrák és magyar gyártmányu kalapok dus választékban.

Kemény 2.60,
Puhá 3.20,
1.—, 4.—, 4.20.

Angol illatszerek:
Valódi rózsaszappan 18 krtól 45 krig.
Minden másnemü szappanok 10, 15, 20, 24, 40 krig.
Valódi Leichner rizspor
Kielhauser-féle párizsi 40 kr.
Opaline (angol) a legjobb 1 frt 30 krajczár.

Eredeti
Vindsor-szappan drbja 48 kr.
Cherry (fogpép) 65 krtól 1 frtig.
Valódi Benediktini szájviz kis üveg 1.20, nagy 2.40.
Figyelemre méltó a Grab Apple parfüm, melynek illatja páratlan, ára 1.80—2.90.

Gallérok
Urak számára tucatja 2.30, 2.40, 2.60.
Fiuk részére 2 frt 10.
Kézélők 3.80, 4.50, 4.70.
Alsónadrágok 1 frttől 2.50-ig.
Hálóingek urak számára 1.50, 1.80, 2.— 2.60.
Sétabotok 10 krtól 4 frtig.

Roth & Rosenthalnál Király-utca, Hattyu-épület.